

บทที่ 2

องค์ประกอบกรเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์

สัปดาห์ที่ 5   2.2 ลวดเชื่อมและมาตรฐานของลวดเชื่อมไฟฟ้า

ใบงานที่ 6   งานเชื่อมต่อตัวที่ทำราบ

บทที่ 2

องค์ประกอบ การเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์

บทนำ

การเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ (Shielded Metal Arc Welding: SMAW) ซึ่งเป็นกระบวนการเชื่อม ซึ่งใช้ลวดเชื่อมที่มีสารพอกหุ้มทำหน้าที่เป็นตัวอาร์กกับโลหะงาน โดยอาศัยความร้อนจากการอาร์กของไฟฟ้าที่มีกระแสสูง ลวดเชื่อมนี้จะทำหน้าที่เป็นโลหะเติมลงในแนวเชื่อม ขณะเดียวกันฟลักซ์หรือสารพอกหุ้มก็จะทำหน้าที่สร้างแก๊สคลุมแนวเชื่อม เพื่อป้องกันไม่ให้อากาศภายนอกมาสัมผัสและสร้างสแลกคลุมแนวเชื่อมขณะหลอมเหลวและแข็งตัว

ในบทเรียนนี้ จะกล่าวถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ ประกอบด้วย วงจรพื้นฐานของการเชื่อมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเชื่อม องค์ประกอบที่มีผลต่อคุณภาพของแนวเชื่อม อันตรายในการเชื่อม การป้องกันอันตรายจากการเชื่อมความปลอดภัยในการเชื่อม และข้อจำกัดของการเชื่อม

เนื้อหา

2.2 ลวดเชื่อมและมาตรฐานของลวดเชื่อมไฟฟ้า

จุดประสงค์ของบทเรียน

1. บอกชนิดของลวดเชื่อมไฟฟ้าได้ถูกต้อง
2. อธิบายโครงสร้างของลวดเชื่อมไฟฟ้าได้ถูกต้อง
3. บอกหน้าที่ของสารพอกหุ้มหรือฟลักซ์ได้ถูกต้อง
4. บอกคุณสมบัติของฟลักซ์หุ้มลวดเชื่อมไฟฟ้าได้ถูกต้อง
5. อธิบายรายละเอียดลวดเชื่อมไฟฟ้าระบบมาตรฐานของอเมริกา ได้ถูกต้อง
6. บอกการเก็บรักษาลวดเชื่อมไฟฟ้าได้ถูกต้อง
7. ปฏิบัติงานเชื่อมต่อตัวที่ทำราบได้ถูกต้อง
8. ปฏิบัติงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย และปลอดภัย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. นำเข้าสู่บทเรียน ชี้แจงถึงเนื้อหาที่จะสอนในหน่วยการเรียนรู้
2. สอนโดยเข้าสู่เนื้อหา ให้นักเรียนดู และปฏิบัติจากของจริง และจากสื่อการเรียน
3. นำความรู้มาใช้ ปฏิบัติตามใบงานประจำหน่วย
4. นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เพื่อประเมินผลการเรียน
5. ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบการสอนวิชาการเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น
2. ใบความรู้ เรื่อง
  - 2.1 ลวดเชื่อมและมาตรฐานของลวดเชื่อมไฟฟ้า
3. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบท้ายบทเรียน

4. ปฏิบัติตามใบงานประจำหน่วย

งานที่มอบหมาย และกิจกรรม

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบประจำหน่วย และให้ปฏิบัติงานตามใบงานประจำหน่วย
2. ให้ค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพิ่มเติม พร้อมให้ฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะมากขึ้น

การวัดและประเมินผล

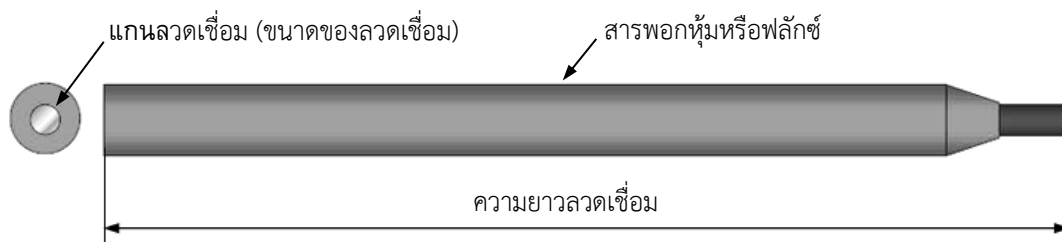
1. สังเกตจากพฤติกรรมการเรียน (กิจนิสัย)
2. ประเมินผลจากคะแนนการทำแบบทดสอบประจำหน่วยหลังเรียน (ภาคทฤษฎี)
3. ประเมินผลจากการปฏิบัติงานในใบงานปฏิบัติประจำหน่วย (ภาคปฏิบัติ)

2.2 ลวดเชื่อมและมาตรฐานของลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ (Filler Metal)

ลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ หรือสารพอกหุ้ม (Filler Metal) ที่ผลิตจำหน่ายในท้องตลาด สามารถแบ่งออกเป็นหลายมาตรฐาน ซึ่งได้แก่ มาตรฐานสากล (ISO) มาตรฐานญี่ปุ่น (JIS) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของไทย (TIS) มาตรฐานเยอรมัน (DIN) และมาตรฐานของสมาคมการเชื่อมอเมริกา (AWS) เป็นต้น โดยแต่ละตามมาตรฐาน ก็ยังสามารถแบ่งแยกออกเป็นหลายชนิดตามวัสดุของลวดเชื่อม และกรรมวิธีการเชื่อม สำหรับในที่นี่จะกล่าวถึงเฉพาะลวดเชื่อมเหล็กกล้าคาร์บอนหุ้มฟลักซ์ (Carbon Steel Electrode for Shielded Metal Arc Welding) ตามมาตรฐานของสมาคมการเชื่อมอเมริกา (AWS-A5.1-91) ซึ่งเป็นที่นิยมใช้งานอย่างแพร่หลาย โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.2.1 ส่วนประกอบของลวดเชื่อมเหล็กกล้าคาร์บอนหุ้มฟลักซ์

ลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ มีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่

รูปที่ 2.16 ส่วนประกอบของลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์

1. หน้าที่ฟลักซ์หรือสารพอกหุ้ม

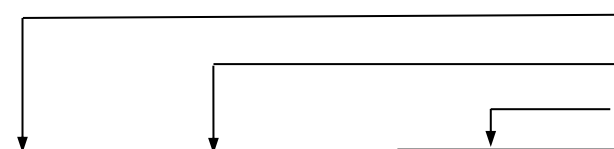
ฟลักซ์หรือสารพอกหุ้ม ที่หุ้มแกนลวดเชื่อมมีหน้าที่หลายอย่างที่สำคัญ ดังนี้

- 1) สร้างแก๊สเพื่อป้องกันบรรยากาศบริเวณอาร์ก
- 2) สร้างสแลกปกคลุมแนวเชื่อม เพื่อป้องกันไม่ให้ออกซิเจนรวมตัวในโลหะที่กำลังหลอมเหลว
- 3) ช่วยในการจุดอาร์ก (Arc ignition) ทำให้การอาร์กคงที่และมีเสถียรภาพ
- 4) เติมโลหะผสม (Alloying) ที่ต้องการลงในรอยเชื่อม
- 5) ลดการแตกกระเด็นของน้ำโลหะ
- 6) ช่วยขจัดออกไซด์และสิ่งสกปรกออกจากรอยเชื่อม
- 7) ป้องกันไม่ให้แนวเชื่อมเย็นตัวเร็วเกินไป
- 8) เพิ่มประสิทธิภาพในการเติมลวดเชื่อม
- 9) มีอิทธิพลต่อรูปร่างของรอยเชื่อมและการหลอมลึก
- 10) ช่วยให้การส่งโลหะที่หลอมเหลวผ่านช่องว่าง เพื่อก่อตัวเป็นแนวเชื่อมได้ง่ายจากบรรยากาศรอบ ๆ

2. มาตรฐานของลวดเชื่อมเหล็กกล้าคาร์บอนหุ้มฟลักซ์

ลวดเชื่อมเหล็กกล้าคาร์บอนหุ้มฟลักซ์ มาตรฐานของสมาคมการเชื่อมอเมริกา

(AWS A5.1-91)

ลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์
ความต้านทานแรงดึงต่ำสุด
ตำแหน่งท่าเชื่อม, ชนิดของฟลักซ์และ
ชนิดของกระแสไฟเชื่อม

E XX XX

รูปที่ 2.17 การกำหนดรหัสของลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ตามมาตรฐาน AWS (A5.1-1991)

จากรูปที่ 2.17 ลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ตามมาตรฐานของ AWS (A5.1-1991) ได้กำหนดรหัสและรายละเอียด โดยใช้ตัวอักษรและตัวเลขสี่หลัก ประกอบด้วย

- 1) ตัวอักษรหลักที่หนึ่งใช้อักษรภาษาอังกฤษ คือ E หมายถึง ลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ (Electrode)
- 2) ตัวเลขหลักที่สอง เป็นตัวเลขคู่ หมายถึง ค่าความต้านทานแรงดึงต่ำสุดมีหน่วยวัดเป็น กิโลปอนด์ต่อตารางนิ้ว (ksi) แต่ถ้าคูณด้วย 1000 มีหน่วยเป็นปอนด์ต่อตารางนิ้ว (psi)
- 3) ตัวเลขหลักที่สาม หมายถึง ท่าเชื่อม หรือตำแหน่งการเชื่อมที่เหมาะสม ของลวดเชื่อมชนิดนั้น ประกอบด้วย
  - หมายเลข 0 หรือหมายเลข 1 หมายถึง เชื่อมได้ทุกตำแหน่ง เช่น ท่าราบ ท่าระดับหรือท่าขนาน ท่าตั้งและท่าเหนือศีรษะ
  - หมายเลข 2 หมายถึง เชื่อมได้ในท่าราบและท่าระดับ
  - หมายเลข 3 หมายถึง เชื่อมได้ในท่าราบ
  - หมายเลข 4 หมายถึง เชื่อมได้ในท่าราบท่าระดับและท่าเหนือศีรษะ
- 4) ตัวเลขหลักที่สี่ ระบุรายละเอียดของกระแสไฟฟ้า ที่เหมาะสมกับลวดเชื่อม และชนิดของสารพอกหุ้ม ประกอบด้วย
  - หมายเลข 0 หมายถึง High Cellulose Sodium
  - หมายเลข 1 หมายถึง High Iron Oxide
  - หมายเลข 2 หมายถึง High Titanium Sodium
  - หมายเลข 3 หมายถึง High Titanium Potassium
  - หมายเลข 4 หมายถึง Iron Powder Titanium
  - หมายเลข 5 หมายถึง Low Hydrogen Sodium
  - หมายเลข 6 หมายถึง Low Hydrogen Potassium
  - หมายเลข 7 หมายถึง Iron Oxide
  - หมายเลข 8 หมายถึง Iron Powder Low Hydrogen

ตัวอย่าง การกำหนดรหัสของลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ เช่น E 6 0 1 3 มีความหมาย ดังนี้

E	หมายถึง	ลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์
60	หมายถึง	ค่าความต้านทานแรงดึง 60 ksi (60,000 psi)
1	หมายถึง	เชื่อมได้ทุกตำแหน่ง
3	หมายถึง	ชนิดของฟลักซ์ คือ High Titanium Potassium

รูปที่ 2.18 ตัวอย่างลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์
ที่มา : สถาปนา มีขาว, 2560.

3. การเลือกใช้ลวดเชื่อม

การเลือกใช้ลวดเชื่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลักที่สำคัญสามด้าน ได้แก่ ด้านเทคนิค การเชื่อม ด้านโลหะวิทยา และด้านเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้ ดังนี้

- 1) มีสมบัติเชิงกลสูงกว่าหรือใกล้เคียงกับโลหะชิ้นงาน
- 2) มีส่วนผสมที่เหมือนหรือใกล้เคียงกับโลหะชิ้นงาน
- 3) ตำแหน่งท่าเชื่อม
- 4) ลักษณะรอยต่อแนวเชื่อมหรือการออกแบบรอยต่อ
- 5) กระแสไฟที่ใช้เชื่อม
- 6) ความหนาและรูปร่างของโลหะงาน เช่น ถ้าชิ้นงานที่มีความหนามากควรเลือก ลวดเชื่อมที่มีความเหนียวสูง เพื่อป้องกันการแตกร้าว เป็นต้น
- 7) สภาพการใช้งานของชิ้นงานหลังการเชื่อม เช่น สภาพวะที่กระทบกับความเย็น ความร้อน และการรับแรงกระแทก เป็นต้น

สำหรับรายละเอียด และการใช้งานของลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ ตามมาตรฐาน AWS (A5.1-1991)

ตารางที่ 2.2 รายละเอียดของลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ตามมาตรฐาน AWS (A5.1-1991)

รหัสลวดเชื่อม (AWS Classification)	ชนิดของฟลักซ์ (Type of covering)	ท่าเชื่อม (Welding Position)	ชนิดของกระแสไฟ (Type of Current)
E6010	High cellulose sodium	F, V, OH, H	DCEP
E6011	High cellulose potassium	F, V, OH, H	AC or DCEP
E6012	High titania sodium	F, V, OH, H	AC or DCEN
E6013	High titania potassium	F, V, OH, H	AC, DCEP or DCEN
E6019	Iron oxide titania potassium	F, V, OH, H	AC, DCEP or DCEN
E6020	High iron oxide	H-fillets	AC or DCEN
		F	AC, DCEP or DCEN
E6022*	High iron oxide	F, H	AC or DCEN
E6027	High iron oxide, iron power	H-fillets	AC or DCEN

		F	AC, DCEP or DCEN
E7014	Iron power, titania	F, V, OH, H	AC, DCEP or DCEN
E7015	Low hydrogen sodium	F, V, OH, H	DCEP
E7016	Low hydrogen potassium	F, V, OH, H	AC, DCEP
E7018	Low hydrogen potassium, Iron power	F, V, OH, H	AC, DCEP
E7018M	Low hydrogen Iron power	F, V, OH, H	DCEP
E7024	Iron power, titania	H-fillets, F	AC, DCEP or DCEN
E7027	High iron oxide, iron power	H-fillets F	AC or DCEN AC, DCEP or DCEN
E7028	Low hydrogen potassium, Iron power	H-fillets, F	AC, DCEP

- หมายเหตุ:**
- * การเชื่อมทำตั้งและทำเหนือศีรษะควรใช้ขนาดลวดเชื่อมไม่เกิน 4 มิลลิเมตร
  - ** ลวดเชื่อม E6022 มีจุดประสงค์ในการใช้เชื่อมแนวเชื่อมแรก (Single pass) เท่านั้น
  - F = ทำราบ, V = ทำตั้ง, H = ทำระดับ, OH = ทำเหนือศีรษะ,
H-fillets = ทำระดับเชื่อมมุม, V - Down = ทำตั้ง (เชื่อมลง)
  - AC = กระแสสลับ, DCEP = กระแสตรงลวดเชื่อมเป็นขั้วบวก,
DCEN = กระแสตรงลวดเชื่อมเป็นขั้วลบ

อุปกรณ์ทำความสะอาดแนวเชื่อมและคิมจับงานเชื่อม

1. อุปกรณ์ทำความสะอาดแนวเชื่อม

อุปกรณ์ที่ใช้ทำความสะอาดแนวเชื่อม ได้แก่ ค้อนเคาะสแลก (Chipping Hammer) และแปรงลวด (Wire Brush) โดยค้อนเคาะสแลกจะมีรูปทรงของหัวค้อนมีแตกต่างกัน คือ ปลายด้านหนึ่งมีหัวแบนไว้ใช้สำหรับเคาะสแลก และเม็ดโลหะกระเด็น (Spatter) ที่จะติดอยู่บนชิ้นงาน และแนวเชื่อมออก ส่วนปลายอีกข้างหนึ่งมีหัวแหลมแหลม ใช้สำหรับเคาะสแลกที่อยู่เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ส่วนแปรงลวดมีด้ามทำด้วยไม้ และขนแปรงทำด้วยเหล็กที่จัดเป็นแถวฝังติดกับด้ามไม้ ใช้สำหรับขัดทำความสะอาดสิ่งสกปรก เช่น สนิม และคราบน้ำมันออกจากชิ้นงานก่อนเชื่อม และหลังเชื่อม

(ก) ค้อนเคาะสแลก

(ข) แปรงลวด

รูปที่ 2.19 อุปกรณ์ที่ใช้ทำความสะอาดแนวเชื่อม

ที่มา : สถาปนา มีขาว, 2562.

2. คีมจับงานเชื่อม

คีมจับงานเชื่อม (Pliers) แบ่งออกเป็นหลายชนิดตามลักษณะการใช้งาน เช่น ใช้จับยึดชิ้นงานในขณะเชื่อมและหลังจากเชื่อม เป็นต้น

(ก) คีมจับแผ่นเหล็ก

(ข) คีมลีดอก

(ค) ซี-แคลมป์ (C-Clamp)

(ง) คีมจับงานท่อ

รูปที่ 2.20 ตัวอย่างคีมจับยึดงานเชื่อม
ที่มา : สถาปนา มีขาว, 2562.

แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
 บทที่ 2 องค์ประกอบการเชื่อมต่อไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์

คำสั่ง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้สมบูรณ์ถูกต้อง (10 คะแนน)

1. การเลือกใช้ลวดเชื่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลักที่สำคัญ กี่ด้าน อะไรบ้าง

.....

.....

.....

2. อุปกรณ์ทำความสะอาดแนวเชื่อม ประกอบด้วยอะไรบ้าง และใช้งานอย่างไร

.....

.....

.....

3. จงบอกหน้าที่ของฟลักซ์หุ้มลวดเชื่อมไฟฟ้ามา 3 ข้อ

.....

.....

.....

4. AWS ย่อมาจาก คำว่าอะไร และเป็นมาตรฐานของ ประเทศใด

.....

.....

.....

5. สัญลักษณ์ E 6013 หมายถึง อะไร

.....

.....

.....

แบบทดสอบท้ายบทเรียน
บทที่ 2 องค์ประกอบการเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (X) หน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว (10 คะแนน)

1. ลวดเชื่อมไฟฟ้า แบ่งออกเป็นกี่ชนิด
  - ก. 5 ชนิด
  - ข. 4 ชนิด
  - ค. 3 ชนิด
  - ง. 2 ชนิด

2. ลวดเชื่อมมิก (MIG) ที่ใช้ในกระบวนการเชื่อมไฟฟ้าโลหะแก๊สคลุม จัดเป็นลวดเชื่อม แบบใด
  - ก. ลวดเชื่อมแบบสั่นเปลือง
  - ข. ลวดเชื่อมแบบไม่สั่นเปลือง
  - ค. ลวดเชื่อมเติมแบบแท่ง
  - ง. ลวดเชื่อมเติมแบบม้วน

3. ลักษณะของลวดเชื่อมไฟฟ้ามีส่วนประกอบสำคัญ กี่ส่วน
  - ก. 1 ส่วน
  - ข. 2 ส่วน
  - ค. 3 ส่วน
  - ง. 4 ส่วน

4. สารพอกหุ้มแกนลวดเชื่อม เรียกว่า อะไร
  - ก. ฟลักซ์
  - ข. สแลก
  - ค. เนื้อโลหะ
  - ง. แก๊สคลุม

5. ข้อใด ไม่ใช่ หน้าที่ของสารพอกหุ้ม
  - ก. ให้การอาร์กสม่ำเสมอ
  - ข. ปกคลุมแนวเชื่อมให้เย็นตัวลงอย่างช้า ๆ
  - ค. ปรับปรุงคุณสมบัติทางกลให้กับแนวเชื่อม
  - ง. ทำให้เกิดออกไซด์ในเหล็ก

6. ข้อใด เป็นคุณสมบัติของฟลักซ์หุ้มลวดไฟฟ้า
  - ก. ช่วยเติม และรักษาสมบัติของธาตุที่ผสมอยู่ และช่วยเพิ่มสมบัติของแนวเชื่อมตามต้องการ
  - ข. จะต้องมีอุณหภูมิการหลอมละลายเมื่อเกิดการอาร์ก
  - ค. ช่วยในการสร้างแก๊สป้องกันบ่อหลอมละลาย
  - ง. ช่วยปรับปรุงคุณสมบัติทางเคมี และทางกลให้กับแนวเชื่อม

7. AWS เป็นมาตรฐานลวดเชื่อมของ ประเทศใด
  - ก. สหรัฐอเมริกา
  - ข. เยอรมัน
  - ค. ไทย
  - ง. ญี่ปุ่น

8. ตามมาตรฐาน AWS ลวดเชื่อมไฟฟ้า E 6013 หมายเลข 60 หมายถึงอะไร
  - ก. ค่าความต้านทานแรงดึงต่ำสุด 6,013 ปอนด์/ตารางนิ้ว
  - ข. ค่าความต้านทานแรงดึงต่ำสุด 60,0130 ปอนด์/ตารางนิ้ว
  - ค. ค่าความต้านทานแรงดึงต่ำสุด 60,000 ปอนด์/ตารางนิ้ว
  - ง. ค่าความต้านทานแรงดึงต่ำสุด 60,103 ปอนด์/ตารางนิ้ว

9. ตามมาตรฐาน AWS ลวดเชื่อมไฟฟ้า E 6010 หมายเลข 1 หมายถึงอะไร
  - ก. เชื่อมท่าราบทั้งรอยต่อชน และแนวเชื่อมมุม
  - ข. เชื่อมได้ทุกท่าเชื่อม ยกเว้นท่าตั้งเชื่อมขึ้น
  - ค. เชื่อมท่าราบ และแนวเชื่อมมุมท่าระดับ
  - ง. เชื่อมได้ทุกท่าเชื่อม

10. ข้อใดเป็นการเก็บรักษาลวดเชื่อมไฟฟ้าได้ถูกต้อง
  - ก. เก็บไว้ในที่ที่อากาศถ่ายเทได้สะดวก
  - ข. เก็บไว้ในตู้เครื่องมืออุปกรณ์
  - ค. เก็บไว้ในที่แห้งไม่เปียกชื้น
  - ง. ถูกทุกข้อ

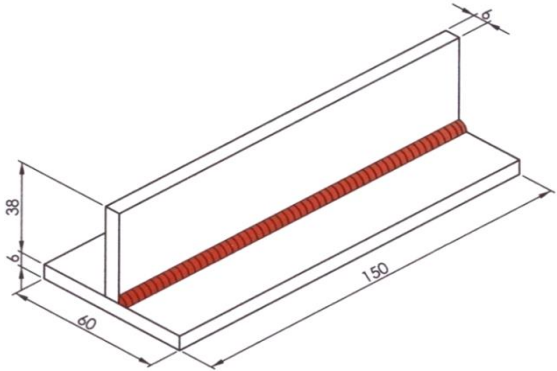

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
บทที่ 2 องค์ประกอบของการเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์

คำสั่ง : ให้นักเรียนตอบคำถามนี้ให้สมบูรณ์ถูกต้อง (10 คะแนน)

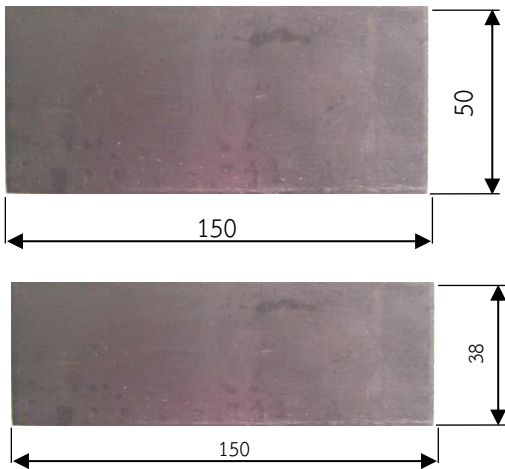

1. การเลือกใช้ลวดเชื่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลักที่สำคัญ กี่ด้าน อะไรบ้าง
การเลือกใช้ลวดเชื่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 3 ด้าน คือ
  1. ด้านเทคนิคการเชื่อม
  2. ด้านโลหะวิทยา
  3. ด้านเศรษฐศาสตร์

2. อุปกรณ์ทำความสะอาดแนวเชื่อม ประกอบด้วยอะไรบ้าง และใช้งานอย่างไร
  1. ค้อนเคาะสแลก (Chipping Hammer) ค้อนเคาะสแลกจะมีรูปทรงของหัวค้อนแตกต่างกัน คือ ปลายด้านหนึ่งมี หัวแบนใช้สำหรับเคาะสแลก และเม็ดโลหะกระเด็น (Spatter) ที่ติดอยู่บนชิ้นงาน และแนวเชื่อมออกส่วนปลายอีกข้างหนึ่งมีหัวแหลมแหลม ใช้สำหรับเคาะสแลกที่อยู่เป็นกลุ่มเล็ก ๆ
  2. แปรงลวด (Wire Brush) แปรงลวดมีด้ามทำด้วยไม้ และขนแปรงทำด้วยเหล็กที่จัดเป็นแถว ฝังติดกับด้ามไม้ ใช้สำหรับขัดทำความสะอาดสิ่งสกปรก เช่น สนิม และคราบน้ำมันออกจากชิ้นงานก่อนเชื่อม และหลังเชื่อม

3. จงบอกหน้าที่ของฟลักซ์หุ้มลวดเชื่อมไฟฟ้ามา 3 ข้อ
  - 1) สร้างแก๊สเพื่อป้องกันบรรยากาศบริเวณอาร์ก
  - 2) สร้างสแลกปกคลุมแนวเชื่อม เพื่อป้องกันไม่ให้ออกซิเจนรวมตัวในโลหะที่กำลังหลอมเหลว
  - 3) ช่วยในการจุดอาร์ก (Arc ignition) ทำให้การอาร์กคงที่และมีเสถียรภาพ
  - 4) เติมโลหะผสม (Alloying) ที่ต้องการลงในรอยเชื่อม
  - 5) ลดการแตกกระเด็นของน้ำโลหะ
  - 6) ช่วยขจัดออกไซด์และสิ่งสกปรกออกจากรอยเชื่อม
  - 7) ป้องกันไม่ให้แนวเชื่อมเย็นตัวเร็วเกินไป
  - 8) เพิ่มประสิทธิภาพในการเติมลวดเชื่อม
  - 9) มีอิทธิพลต่อรูปร่างของรอยเชื่อมและการหลอมลึกลง
  - 10) ช่วยให้การส่งโลหะที่หลอมเหลวผ่านช่องว่าง เพื่อก่อตัวเป็นแนวเชื่อมได้ง่าย

4. AWS ย่อมาจากคำว่าอะไร และเป็นมาตรฐานของ ประเทศใด
AWS ย่อมาจาก American Welding Society เป็นมาตรฐานของ ประเทศสหรัฐอเมริกา

5. สัญลักษณ์ E 6013 หมายถึง อะไร
หมายถึง เป็นลวดเชื่อมไฟฟ้าที่มีค่าความต้านทานแรงดึง 60,000 psi (ปอนด์ต่อตารางนิ้ว) เชื่อมได้ทุกตำแหน่งท่าเชื่อม ใช้กระแสไฟ AC และ DCEP การอาร์กนิ่มนวลซึมลึกน้อย สารพอกหุ้มชนิดรูไทล์ - โพลทาสเซียม

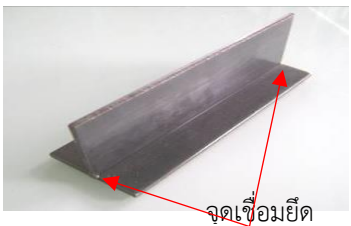
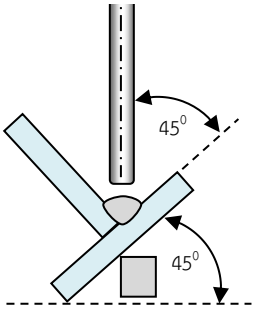
เฉลยแบบทดสอบท้ายบทเรียน
บทที่ 2 องค์ประกอบกรเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์

ข้อ	คำตอบ
1.	ง.
2.	ก.
3.	ข.
4.	ก.
5.	ค.
6.	ข.
7.	ก.
8.	ค.
9.	ง.
10.	ค.

ใบงานที่ 6						
วิชา : งานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น					รหัส 20100-1004	
ชื่อหน่วย : การเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์					สัปดาห์ที่ 5	
ชื่องาน : งานเชื่อมต่อตัวที่ทำาราบ					จำนวน 3 ชั่วโมง	
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p style="text-align: center;">(ข) ภาพของชิ้นงานจริง</p>						
ชิ้นงาน			ท่าเชื่อม	ลวดเชื่อม	จำนวนแนวเชื่อม	กระแสไฟเชื่อม (แอมแปร์)
วัสดุ	ขนาด	จำนวน	ทำาราบ	E6013 $\varnothing$ 2.6มม.	1	45 - 95
เหล็กกล้าคาร์บอน	38×150×6	1 แผ่น				
	50×150×6	1 แผ่น				
สมรรถนะในการปฏิบัติงาน						
<ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในงานเชื่อมต่อตัวที่ทำาราบได้ 2. เตรียมงานเชื่อมต่อตัวที่ทำาราบได้ 3. ปรับกระแสไฟเชื่อมได้เหมาะสมกับความหนาของชิ้นงาน 4. เชื่อมต่อตัวที่ทำาราบได้แนวเชื่อมที่ถูกต้องและสมบูรณ์ 						
เครื่องมือและอุปกรณ์						
<ol style="list-style-type: none"> 1. เครื่องเชื่อมไฟฟ้า (AC/DC) 2. ค้อนเคาะสแลก 3. หน้ากากเชื่อมพร้อมเลนส์กรองแสง 4. ชุดปฏิบัติงานเชื่อม 5. คีมจับงานร้อน 6. เหล็กฉาก 7. แปรงลวด 8. ตะไบ 						
คำสั่ง : ให้นักเรียนปฏิบัติงานเชื่อมต่อตัวที่ทำาราบให้ได้แนวเชื่อมที่ถูกต้องและสมบูรณ์						

ใบงานที่ 6	
วิชา : งานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น	รหัส 20100-1004
ชื่อหน่วย : การเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์	สัปดาห์ที่ 5
ชื่องาน : งานเชื่อมต่อตัวที่ทำาราบ	จำนวน 3 ชั่วโมง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	
ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	<ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงานเชื่อมต่อตัวที่ทำرابให้ครบถ้วน
	<ol style="list-style-type: none"> 2. ตัดชิ้นงานขนาด 50×150×6 มิลลิเมตรและขนาด 38×150×6 ขนาดละ 1 ชิ้น 3. ตะไบขอบชิ้นงานทั้งสองให้ผิวหน้าเรียบ ได้ฉาก และได้ขนาด 4. ส่งชิ้นงานให้ครูตรวจ
 <p> → หน้ากากเชื่อม → ปกอกแขน → ถุงมือ → เสื้อคลุม </p>	<ol style="list-style-type: none"> 5. สวมชุดปฏิบัติงานเชื่อมที่สามารถป้องกันอันตรายจากการเชื่อมไฟฟ้า ได้อย่างปลอดภัย

ใบงานที่ 6	
วิชา : งานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น	รหัส 20100-1004
ชื่อหน่วย : การเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์	สัปดาห์ที่ 5
ชื่องาน : งานเชื่อมต่อตัวที่ทำาราบ	จำนวน 3 ชั่วโมง
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	
ภาพแสดง	คำอธิบาย
	<ol style="list-style-type: none"> 6. จับลวดเชื่อม E6013 $\varnothing$2.6 มิลลิเมตร ด้วยหัวจับลวดเชื่อม 7. ปรับกระแสไฟเชื่อม 45-95 แอมแปร์ 8. เปิดสวิตซ์ไฟฟ้าของเครื่องเชื่อม 9. เชื่อมยึดชิ้นงานหัวและท้ายสองจุด
	<ol style="list-style-type: none"> 10. นำชิ้นงานชิ้นที่ 1 มาวางตั้งบนชิ้นงานชิ้นที่ 2 ทำมุม 90 องศาตรงกลาง แล้วเชื่อมยึดชิ้นงาน 2 จุด และเคาะสแลกออกให้หมดขัดด้วยแปรงลวด
	<ol style="list-style-type: none"> 11. ตั้งมุมงานให้แนวแกนของลวดเชื่อมอยู่กึ่งกลางของแนวเชื่อมหรือทำมุม 45 องศา กับขอบของชิ้นงาน

ใบงานที่ 6	
วิชา : งานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น	รหัส 20100-1004
ชื่อหน่วย : การเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์	สัปดาห์ที่ 5
ชื่องาน : งานเชื่อมต่อตัวที่ทำราบ	จำนวน 3 ชั่วโมง
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	
ภาพแสดง	คำอธิบาย
	<p>12. เริ่มต้นอาร์กด้านซ้ายมือ (ถนัดขวา) และเคลื่อนหัวเชื่อมด้วยความเร็วและระยะอาร์กสม่ำเสมอไปจนสุดชิ้นงาน โดยมุมเดินลวด 45-60 องศา กับชิ้นงานเคลื่อนที่ลวดเชื่อมไปตามแนวรอยต่อชิ้นงาน โดยขณะรักษาระยะอาร์กและความเร็วคงที่จนกระทั่งสุดความยาวของชิ้นงาน</p> <p>หมายเหตุ:</p> <ol style="list-style-type: none"> ขณะเดินแนวเชื่อมให้สายลวดเชื่อมเป็นรูปร่างกลมหรือครึ่งวงกลม เมื่อสายลวดเชื่อมขึ้นด้านบนแล้วให้หยุดชั่วคราวเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกัดขอบบนแนวเชื่อม
	<ol style="list-style-type: none"> ทำความสะอาดแนวเชื่อมด้วยแปรงลวด ปิดสวิตช์เครื่องเชื่อม ปรับกระแสไฟเครื่องเชื่อมลงมาที่ค่าต่ำสุด ปิดสวิตช์ตัดต่อไฟฟ้าอัตโนมัติ
	<ol style="list-style-type: none"> ทำความสะอาดโต๊ะงาน เครื่องเชื่อมเครื่องมืออุปกรณ์ และสถานที่ปฏิบัติงาน ม้วนเก็บสายเชื่อม สายดิน และจัดเก็บ หัวเชื่อมให้เป็นระเบียบ นำส่งเครื่องมือและอุปกรณ์ให้ครบ ส่งชิ้นงานให้ครูตรวจประเมิน

แบบประเมินผลการปฏิบัติงานในงานที่ 6		สัปดาห์ที่ 5	
		รหัส 20100-1004	
ชื่อหน่วย : การเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์		เวลา 3 ชั่วโมง	
ชื่องาน : งานเชื่อมต่อตัวที่ทำราบ			
ชื่อ.....นามสกุล.....กลุ่ม.....เลขที่.....			
ที่	จุดตรวจ	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ทำได้
1.	เตรียมเครื่องมือ-อุปกรณ์ก่อนปฏิบัติงานได้ถูกต้องและครบถ้วน	5	
2.	การเตรียมงานก่อนเชื่อม (ได้ขนาดตามแบบ ขอบงานเรียบและได้ฉาก)	5	
3.	แนวเชื่อมไม่มีสแลกฝังใน	10	
4.	เกล็ดแนวเชื่อมมีความหยาบละเอียดสม่ำเสมอ	10	
5.	ความกว้างและความสูงของแนวเชื่อมมีความสม่ำเสมอ	10	
6.	จุดเริ่มต้น จุดปลาย การต่อแนวเชื่อม และความตรงของแนวเชื่อม	15	
7.	แนวเชื่อมไม่มีรอยกัดขอบ (Undercut) และรอยเกย (Overlap)	15	
8.	เวลาในการปฏิบัติงาน	10	
9.	กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน		
	9.1 ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัย	4	
	9.2 การใช้และการจัดเก็บเครื่องมือ-อุปกรณ์	4	
	9.3 การบำรุงรักษาเครื่องมือ-อุปกรณ์	4	
	9.4 ความขยัน ความอดทนในการปฏิบัติงานและความมีวินัย	4	
	9.5 ความประหยัด ความพอเพียงและการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม	4	
คะแนนรวม		100	
เกณฑ์การประเมิน 0 - 49 ปรับปรุง 50 - 59 พอใช้ 60 - 79 ดี 80 - 100 ดีมาก เกณฑ์ผ่าน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 50 %			
สรุปผลการปฏิบัติงาน 1. เวลาเริ่มปฏิบัติงาน.....น. กำหนดเวลาปฏิบัติงาน.....นาที เวลาปฏิบัติงานจริง.....นาที 2. คะแนนเต็ม.....คะแนน คะแนนที่ทำได้.....คะแนน (คิดเป็นร้อยละ.....)			
ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน			
ผู้ประเมิน นายสถาปนา มีขาว		วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	

เกณฑ์การให้คะแนน		สัปดาห์ที่ 5
ชื่อหน่วย : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเชื่อมไฟฟ้าด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์		รหัส 20100-1004
ชื่องาน : งานเชื่อมต่อเกยท่าราบ		เวลา 3 ชั่วโมง
จุดตรวจ	รายการประเมิน	คะแนนที่ได้
1. การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์	1.1 เตรียมเครื่องมือ-อุปกรณ์ได้ถูกต้อง และครบถ้วนสมบูรณ์	10
	1.2 เตรียมเครื่องมือ-อุปกรณ์ได้ไม่ครบมีข้อผิดพลาด	0
2. สมรรถนะในการปฏิบัติงาน	2.1 ผลงานถูกต้องสมบูรณ์ และตรงตามข้อกำหนด	10
	2.2 ผลงานตรงตามข้อกำหนดได้ แต่มีข้อผิดพลาด 1 จุด	6
	2.3 ผลงานตรงตามข้อกำหนดได้ แต่มีข้อผิดพลาดมากกว่า 1 จุด	4
3. กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน	3.1 ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	
	3.1.1 ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด	2
	3.1.2 ปฏิบัติงานผิดพลาดความปลอดภัย	0
	3.2 การใช้งาน การจัดเก็บ และการบำรุงรักษาเครื่องมือ-อุปกรณ์	
	3.2.1 ใช้งาน จัดเก็บ และบำรุงรักษาเครื่องมือ-อุปกรณ์ได้ถูกต้อง	2
	3.2.2 ใช้งาน จัดเก็บ และบำรุงรักษาเครื่องมือ-อุปกรณ์ได้ถูกต้อง แต่มีข้อผิดพลาด 1 จุด	1
3.2.3 ใช้งาน จัดเก็บ และบำรุงรักษาเครื่องมือ-อุปกรณ์ได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบ และมีข้อผิดพลาดมากกว่า 1 จุด	0	
4. เวลาในการปฏิบัติงาน	4.1 ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	10
	4.2 ปฏิบัติงานเสร็จเกินเวลาที่กำหนด	5